

Elspeetsche Heide-route

ROUTE

Met een lengte van 17 kilometer is dit zeker een halve dagtocht. Er is een bewegwijzerde doorsteek en dan blijft er 10 kilometer over. De route volgt de zeskante bordjes van de ANWB-bewegwijzering. Op de heide nemen rode of rood/groene paaltjes het over, maar dat is ter plekke duidelijk aangegeven. De route gaat over verharde paden (nabij Vierhouten en Elspeet), zandpaden en een mul zandpad.

OPENBAAR VERVOER

Connexxion-ringlijn 112 vanaf treinstation Nunspeet, uitstappen bij halte Vierhouten Mallejan (niet op zo.).

PARKEREN

Er is parkeergelegenheid bij het startpunt van de route, bij Hotel de Mallejan aan de westkant van Vierhouten.

INFORMATIE

VVV Vierhouten

Nunspeterweg 1b
8076 PC Vierhouten
tel. 0577 - 411 400
e-mail info@vierhouten.nl
geopend Goede Vrijdag t/m herfstvakantie ma. t/m za. 9.30-13.00 uur
b.g.g. VVV Nunspeet,
0900 - 253 0411 (€ 0,45/minuut)

VVV Elspeet

Staverdenseweg 2
8075 AR Elspeet
tel. 0577 - 491 450
e-mail info@vvvelspeet.nl
www.vvvelspeet.nl
geopend Goede Vrijdag t/m herfstvakantie ma. t/m za. 9.30-13.00 uur
b.g.g. VVV Nunspeet,
0900 - 253 0411 (€ 0,45/minuut)

ETEN & DRINKEN

Vierhouten en Elspeet zijn beide rijk aan horecavoorzieningen.

ZIEN & DOEN

Expositie
Het Verscholen Dorp ①
in VVV Vierhouten

openingstijden zijn gelijk aan die van de VVV
toegang gratis

Schaapskooi Elspeet ③

In de zomermaanden geeft de herder af en toe demonstraties. Inlichtingen bij VVV Elspeet.

HONDEN

Honden zijn op deze route toegestaan, mits ze aan de lijn worden gehouden.

Elspeetsche Heide-route

Grote delen van deze wandeling voeren over de Elspeetsche Heide die tot 1995 dienstdeed als oefenterrein voor de tanks van de cavalerie. Het is een schitterende open ruimte waar zwartkopschapen helpen de heide kort te houden.

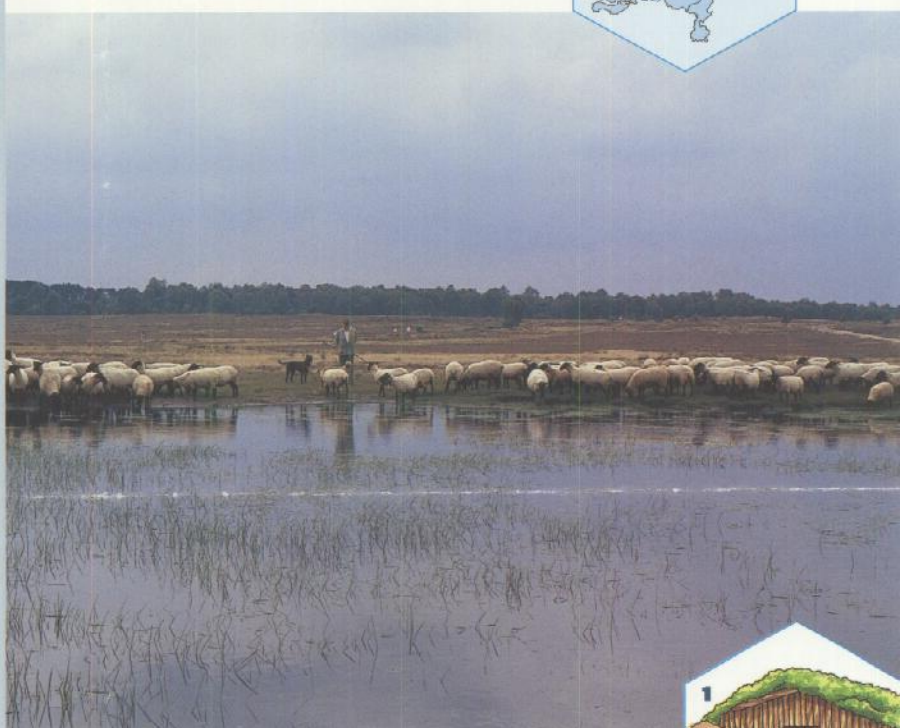
Het Vierhouten van nu oogt vrij modern, maar het is al eeuwen oud. Rond het jaar 1000 was in een akte al sprake van de Quator Foreste (Vier Wouden). De prachtige omgeving trekt veel toeristen. Het is daarom raadzaam om hier niet op zaterdagmiddag in het hoogseizoen te gaan wandelen, maar liever op een mistige dinsdagochtend in februari. Of natuurlijk tussen medio augustus en medio september, als de hei bloeit.

Een dramatisch hoofdstuk uit de recente geschiedenis van dit gebied is te zien in een zijkamer van het VVV-kantoor in Vierhouten. De permanente tentoonstelling gaat over **Het Verscholen Dorp** ①, diep in de bossen bij Vierhouten, waar tussen april 1943 en november 1944 ongeveer honderd joden, geallieerde piloten en andere onderduikers uit handen van de Duitsers bleven. Op 29 oktober 1944 werd het kamp bij toeval ontdekt door twee jagende SS-ers. De meeste bewoners wisten tijdig te vluchten – acht van hen werden bij Vierhouten gefusilleerd.

Een jaar of vierduizend geleden leefden en werkten er al mensen op de Elspeetsche Heide. Ze begroeven hun doden onder ronde grafheuvels. Aan de rand van de heide vindt u een uniek exemplaar: een half echt en half opengewerkt **model van een grafheuvel** ②. In beton en metaal krijgt u schitterend te zien hoe zo'n graf eruitzag en hoe het eeuwenlang gebruikt werd voor nieuwe bijzettingen.

Ook in recente tijden waren hier boeren aan het werk, en om hun grond te markeren wierpen ze aarden wallen op. Een dichte haag van eikenhakhout op de wallen moest vee binnen de weiden houden en wild buiten de akkers. Na het bos komt u aan de hoek van een klein heideveld. Rechts ziet u gave oude akkerwallen met de eiken er nog op, al zijn het inmiddels volwassen bomen in plaats van laag hakhout.

U heeft het dorp alweer goeddeels achter u als de mooie **schaapskool** ③ van Elspeet in zicht komt. De zwartkopschapen helpen de heide kort te houden. Het is een soort die vroeg in het jaar werpt, in januari al, en meestal krijgen ze één jong. Schapen vreten ook jonge boompjes weg en dat is belangrijk bij het voorkomen dat de heidevelden in bossen veranderen. Kort na de weiden van Elspeet ligt links een gerestaureerde **grafheuvel** ④. Tussen 1800 en 1500 voor Chr. vond hier een crematie plaats. Bij de opgraving

(in 1952) was aan de verkleuring van het zand te zien dat de wind tijdens de verbranding uit het zuidoosten waaide. In de periode 1100 tot 500 voor Chr. werden in deze heuvel nog vijf crematies bijgezet. Vlak voordat u de verharde weg kruist liggen rechts in het dichte naaldbos nog twee grafheuvels.

De heide ziet er nu gaaf uit, maar tot 1995 was dit een groot netwerk van brede tankbanen. Het terrein werd gebruikt als oefenterrein voor de tanks van de cavalerie. Wie goed kijkt kan ze hier en daar nog terugvinden, al groeit er nu hei op.

